

Üstün Yetenekli ve Zekal? Örencilerin Bulundu?u Kapsay?c? E?itim Ortam? Aile Kat?l?m Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Üstün Yetenekli ve Zekal? Örencilerin Bulundu?u Kapsay?c? E?itim Ortam? Aile Kat?l?m Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32315>

Özet

Üstün Yetenekli ve Zekal? Ö?rencilerin Bulundu?u Kapsay?c? E?itim Ortam? Aile Kat?l?m Ölçe?i, 2018 y?l?nda geli?tirilm? bir ölçektir. Bu ölçek, özellikle **üstün yetenekli ve zekal? ö?rencilerin** bulundu?u **kapsay?c? e?itim** ortamlar?nda ailelerin kat?l?m düzeylerini ve biçimlerini de?erlendirmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek, tek boyutlu ve 11 maddeden olumaktadır.

Yap?lan psikometrik analizler, ölçe?in yap? geçerli?ini ve iç tutarlıl??n? desteklemektedir. Cronbach Alfa güvenilirlik katsay?s? 0.89 olarak bulunmu? olup, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar? tek faktörlü yap?n?n veriye iyi uyum sa?lad??n? göstermi?tir. Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme ile yan?tlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Aile kat?l?m?, üstün yetenek, kapsay?c? e?itim, zekal? ö?renciler, psikometrik özellikler, ölçek geli?tirme.

Yazarlar

?ahin, M. G., Ömero?lu, E., Do?an, A. T., Elif, H., Da?l?o?lu, S. S. B., Sabanc?, O., Kukul, V., K?l?ç, Ç. E., Karata?, S.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, **üstün yetenekli** ve zekal? ö?rencilerin entegre edildi?i kapsay?c? e?itim ortamlar?nda ailelerin e?itim sürecine ne ölçüde ve hangi nitelikte kat?l?m gösterdi?ini belirlemektir. Bu özel ba?lamda aile kat?l?m?n? ölçen standart bir araç ihtiyac?n? kar??lamak üzere geli?tirilm?tir.

Elde edilen veriler, e?itimcilerin ve okul yönetimlerinin, üstün yetenekli ö?rencilerin ihtiyaçlar?na yönelik e?itim programlar?nda aile kat?l?m?n? te?vik edici ve destekleyici stratejiler geli?tirmesine rehberlik etmeyi hedefler. Ölçe?in çe?idi, bir "Geli?tirme" çal??mas?d?r.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

Ölçek, "Üstün Yetenekli ve Zekal? Ö?rencilerin Bulundu?u Kapsay?c? E?itim Ortam? Aile Kat?l?m?" yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, **ailelerin** çocuklar?n?n özel ihtiyaçlar?na yönelik e?itim süreçlerine aktif olarak dahil olma derecesini, okulla i?birli?i yapma s?kl??n? ve destekleyici davran??lar?n? içermektedir.

Psikolojik yap?, literatürde ebeveynlerin e?itimsel süreçlere duygusal, bili?sel ve davran??sal

olarak dahil olması kapsayan geniş bir kavramı temsil eder. Bu ölçekte, 11 madde ile tek bir temel faktör altında toplanarak bu katılımın genel düzeyini değerlendirilmektedir.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliliğini incelemek amacıyla doğrulayıcı faktör analizi (DFA) kullanılmıştır. Uyum indeksleri, tek faktörlü yapının veriye uygunluğunu kanıtlamıştır.

Mükemmel Uyum: Karşılaştırmalı Uyum İndeksi (CFI), Normlaştırılmış Uyum İndeksi (NFI) ve Normsuz Uyum İndeksi (NNFI) değerleri mükemmel uyuma işaret etmektedir.

İyi Uyum: Kök Ortalama Kare Hata Yaklaşımı (RMSEA) ve İyi Uyum İndeksi (GFI) değerleri iyi uyumu yansıtmaktadır (Sümer, 2000; Kline, 2005).

Düzeltilmiş İyi Uyum İndeksi (AGFI) değeri 0.87 olarak elde edilmiştir. Bu değer, iyi uyum sınırından düşük olmasına rağmen, 0.80 eğerini aşması için (Jöreskog and Sörbom, 1993) kabul edilebilir uyumu yansıtmaktadır. Ki-Kare / Serbestlik Derecesi (X^2/sd) oranının 3'ten büyük olması nedeniyle iyi uyum sınırından hafifçe farklılık gösterdiği, ancak X^2 değerinin **örneklem büyüklüğüne** bağlı olduğu not edilmiştir. Genel olarak tek faktörlü yapının veriye uyumunun sağlandığı sonucuna varılmıştır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliğini belirlemek amacıyla iç tutarlılık analizi gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda, **Cronbach Alfa** katsayısı hesaplanmıştır.

Analiz sonucunda elde edilen **Cronbach Alfa** iç tutarlılık katsayısı 0.89'dur. Bu değer, psikometrik açıdan oldukça yüksek kabul edilmekte ve 11 maddelik tek faktörlü ölçeğin yüksek düzeyde geçerli ve güvenilir olduğunu bilimsel olarak teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Yapılan analizler sonucunda ölçeğin **tek faktörlü** bir yapı sergilediği belirlenmiştir. Ölçek, toplam 11 maddeden oluşmaktadır ve bu maddeler tek bir ana boyutu (Aile Katılımı) temsil etmektedir.

Doğrulayıcı faktör analizi sonuçları, tek faktörlü modelin veri setine mükemmel ve iyi uyum gösterdiğini kanıtlamıştır. Bu durum, ölçülen yapının netliğini ve ölçeğin yapısal tutarlılığını desteklemektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geliştirme

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği (11 madde, tek boyut)

Language Available: Türkçe

Population Group: Üstün yetenekli ve zekalı öğrencilerin ebeveynleri/aileleri.

Age Group: Belirtilmemiştir (Eğitim sürecindeki üstün yetenekli öğrencilerin ebeveynleri).

Population Details: Kapsayıcı eğitim ortamlarında bulunan **üstün yetenekli** öğrencilerin aileleri.

Test Methodology: 5'li Likert tipi derecelendirme kullanılmıştır:

1= Hiçbir zaman

2= Ara sıra

3= Bazen

4= Sık sık

5= Her zaman

Anahtar Kelimeler

Üstün zeka, ebeveyn katılımı, psikometri, Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cronbach Alfa, DFA.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değil.

Affiliation Email addresses: mgulsah@gazi.edu.tr

Correspondence Address: Melek Gülşah Şahin (Sorumlu Yazar)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Şahin ve arkadaşları tarafından 2018 yılında geliştirilmiş ve yayımlanmıştır. Kullanım izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Melek Gülşah Şahin ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: ustun-yetenekli-ve-zekali-ogrencilerin-bulundugu-kapsayici-egitim-ortami-aile-katilim-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

?ahin, M. G., Ömero?lu, E., Do?an, A. T., Elif, H., Da?l?o?lu, S. S. B., Sabanc?, O., Kukul,V., K?l?ç, Ç.E. ve Karata?,S. (2018). Üstün Yetenekli ve Zekal? Ö?rencilerin Bulundu?u Kapsay?c? E?itim Ortam? Aile Kat?l?m Ölçe?i geli?tirilmesi. *Bart?n Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi*, 7(3), 1007-1034.

Sümer, N. (2000). Yap?sal E?itlik Modelleri: Temel Kavramlar ve Uygulamalar. *Türk Psikoloji Yaz?lar?*, 3(6), 49-72.

Kline, R. B. (2005). *Principles and practice of structural equation modeling* (2nd ed.). Guilford Press.

Jöreskog, K. G., & Sörbom, D. (1993). *LISREL 8: Structural equation modeling with the SIMPLIS command language*. Scientific Software International.

Üstün Yetenekli ve Zekal? Ö?rencilerin Bulundu?u Kapsay?c? E?itim Ortam? Aile Kat?l?m Ölçe?i Maddeleri

Kaynak içerikte ölçek maddeleri listelenmemiştir. Ölçek, 11 maddeden ve tek boyuttan olmaktadır.